

Aşağıdaki soruların Milli Savunma Bakanı Yaşar GÜLER tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

1995 doğumlu profesyonel sporcu Doğuş Caner Tüfekçi, 6 Ocak 2024 tarihinde Burdur 58. Piyade Alay Komutanlığı'na sağlıklı bir birey olarak teslim olmuş, ancak zorunlu askerlik görevini yerine getirdiği sırada idarenin ağır ihmalleri, keyfi uygulamalar, fiziksel ve psikolojik baskı neticesinde 28 Şubat 2024 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

Birliğe katılan askerlerin uzun süre soğuk hava koşullarında bekletildiği, ilk günlerde koruyucu ekipman kullanımına izin verilmediği, koşullarda ısınma sorunları yaşandığı, çok sayıda askerde solunum yolu enfeksiyonu belirtilerinin görüldüğü, revire çıkma taleplerinin sistematik biçimde engellendiği, bazı komutanlar tarafından "ölmeden gelmeyin" şeklinde ifadeler kullanıldığı, hasta askerlerin hastaneye sevk edilmesinde gecikildiği ve bu süreçte gerekli sağlık tedbirlerinin alınmadığı belirtilmektedir.

Yine aynı dönemde çok sayıda askerin benzer şikâyetlerle hastalandığı, farklı birliklere sevk edilen bazı askerlerin karantina koşullarına alındığı, koşulların ısınma sorununun CİMER'e yapılan şikâyetler sonrasında giderildiği ve şikâyetle bulunan bir askerin fiziki şiddete maruz kaldığı yönünde beyanlar bulunmaktadır.

Askerlik hizmetini yerine getiren yükümlülerin yaşam hakkının korunması, sağlık hizmetlerine zamanında erişimin sağlanması ve birliklerde uygun barınma ile hijyen şartlarının temin edilmesi devletin temel yükümlülükleri arasındadır. Bu nedenle olayın bütün yönleriyle açıklığa kavuşturulması ve benzer olayların tekrar yaşanmaması amacıyla aşağıdaki soruların cevaplandırılması önem arz etmektedir.

Birlikte yaşanan süreç, "hizmet kusuru" kavramının ötesinde, insan onuru ve yaşam hakkının sistematik bir şekilde ihlal edildiği bir tabloyu ortaya koymaktadır. Teslim aşamasında telefonlara el konulması ve "Askercell" almaya zorlama ile başlayan süreç; kaloriferlerin yanmadığı koşullarda barındırılma, dondurucu soğuklarda dışarıda saatlerce bekletilme, eldiven ve boyunluk gibi koruyucu ekipmanların yasaklanması ve revire erişim hakkının "ölmeden gelmeyin" gibi ifadelerle engellenmesiyle devam etmiştir. Kalorifer arızasını CİMER'e bildiren bir askerin komutanlar tarafından darp edildiği iddiası, kışladaki disiplin anlayışının keyfiliğini gözler önüne sermektedir. Aynı bölükte onlarca askerin aynı semptomlarla hastalandığı göz önüne alındığında, salgın yönetimi konusunda da ciddi bir ihmal olduğu aşikardır. Tüm bu bulgular, bir askerin yaşamını kaybetmesine giden yolda askeri idarenin hem fiziksel koşullarda hem de sağlık yönetiminde büyük ihmallerinin olduğunu göstermektedir.

Bu konuyla ilgili olarak;

1. Teslim aşamasında askerlerin kişisel telefonlarının toplanması ve zorunlu "Askercell" satışı/kullanımı konusunda bir emir/talimat var mıdır? Askerlerin aileleriyle görüştürülmediği ilk üç güne ilişkin gerekçe nedir?
2. Ocak 2024'te, askerlerin gece 23.00'e kadar dışarıda bekletildiği, 06.30-20.00 arası koğuşa girişlerinin yasaklandığı ve dışarıda hiçbir ısıtmalı dinlenme alanı sunulmadığı iddiaları doğru mudur?
3. Burdur 58. Piyade Alay Komutanlığı'ndaki koğuşların Ocak-Şubat 2024 dönemine ait iç ortam sıcaklık kayıtları tutulmuş mudur?
4. Söz konusu dönemde kışlada kalorifer kazanı arızası yaşanmış mıdır? Son 5 yılda bu kışlada kalorifer sistemi için yapılan bakım-onarım harcamaları ve tutanakları nelerdir?
5. 300 askere 10 duş düşen bir binada, duş sonrası soğuk havada dışarıda bekletilme uygulaması, askerlerin enfeksiyon kapmasına ve hastalığın hızla yayılmasına zemin hazırlamamış mıdır?
6. Ocak-Şubat 2024 tarihleri arasında aynı bölükte öksürük/solunum yolu şikayetiyle revire çıkan toplam asker sayısı kaçtır? Bunlardan kaçına zatürre tanısı konulmuş, kaç hastaneye sevk edilmiştir?
7. Aynı dönemde birlikte çok sayıda askerin benzer belirtiler göstermesi nedeniyle olası bir toplu solunum yolu enfeksiyonu veya salgın ihtimali değerlendirilmiş midir? Değerlendirilmiş ise hangi tedbirler uygulanmıştır?
8. Birlikte bir "salgın" durumu olduğu tespit edilmiş midir? Bu durum İl Sağlık Müdürlüğü'ne bildirilmiş ve bir karantina/tedbir protokolü işletilmiş midir?
9. Aziz Üsteğmen ve diğer rütbelilerin, askerlerin revire çıkma taleplerini "Ölmeden gelmeyin", "Beni gece uyandırmayın" gibi ifadelerle reddettiği iddiası hakkında idari soruşturma açılmış mıdır?
10. Doğuş Caner Tüfekçi'nin ve diğer askerlerin revire çıkış defterleri ve nöbetçi tabip kayıtları incelenmiş midir? Şikayetçi olan askerlerin hastaneye sevkini engellenmesi, TCK kapsamında "görevi kötüye kullanma" ve "yaşam hakkını ihlal" kapsamında değerlendirilmekte midir?
11. Askerlere yönelik küfür, aşağılayıcı hitap ve kötü muamele iddiaları hakkında şahitler dinlenmiş midir?
12. Kaloriferlerin yanmaması sebebiyle CİMER'e şikayette bulunan bir askerin, şikayeti nedeniyle komutanlarca darp edildiği iddiası araştırılmış mıdır? Şikayet eden askerin kimliği nasıl deşifre olmuştur? Bu olayla ilgili işlem yapılan personel var mıdır?
13. Doğuş Caner Tüfekçi'nin görev yaptığı bölükte görevli komutanlar ile sağlık personeli hakkında adli veya idari makamlarca yürütülen inceleme ya da disiplin işlemi bulunmakta mıdır?
14. Son 5 yıl içinde askerlik görevini yaparken yaşamını yitiren asker sayısı kaçtır? Bu askerlerin ölüm nedenleri nelerdir?
15. Tüm bu ihmaller zinciri, bir askerin hayatını kaybetmesine neden olmuşken, "görevi sırasında vefat eden asker" statüsünün (şehitlik) verilmemesinin gerekçesi nedir? Yönetmelikte "ihmal sonucu ölümleri" dışarıda bırakan veya engelleyen bir düzenleme mi mevcuttur?